

Litteraturlista för LLYU80, Svenska som andraspråk för ämneslärare

Ingår i Lärarlyftet, 90 hp

Fastställd av styrelsen för sektion 1 vid Språk- och litteraturcentrum, den 4 december 2024.

Relevanta styrdokument för undervisning i svenska som andraspråk i grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning ingår som obligatorisk litteratur i samtliga delkurser.

Termin 1

Delkurs 1: Skolämnet svenska som andraspråk (6hp)

Obligatorisk kurslitteratur

- Axelsson, Monica & Magnusson, Ulrika (2012). Forskning om flerspråkighet och kunskapsutveckling under skolåren. I Hyltenstam, Kenneth., Axelsson, Monica. & Lindberg, Inger. (red.), *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillhandahålls av läraren.
- Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari (2013). Rinkebysvenska' och andra konstruktioner av språklig variation i dagens flerspråkiga Sverige. I Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekberg, Lena (2013). Flerspråkigheten och språkpolitiken – svenskan, engelskan och alla andra språk. I: Axelsson, Monica, Carlson, Marie, Franker Qarin & Sandwall Karin (red.), *Profession, politik och passion. Inger Lindberg som andraspråksforskare – en vänbok*. Göteborg: WEGA Tryckeriet.
- Hedman, Christina & Magnusson, Ulrika (2020). Student ambivalence toward second language education in three Swedish upper secondary schools. *Linguistics and Education*, 55, 100767. Tillhandahålls av läraren.
- Hyltenstam, Kenneth & Milani, Tommaso M. (2012). Flerspråkighetens sociopolitiska och sociokulturella ramar. I Hyltenstam, Kenneth., Axelsson, Monica. & Lindberg, Inger. (red.), *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillhandahålls av läraren.
- Lagerholm, Per (2016). *Språknormer och språkvärdering*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Lindberg, Inger & Sandwall, Karin (2012). Samhälls- och undervisningsperspektiv på svenska som andraspråk för vuxna invandrare. I Hyltenstam, Kenneth., Axelsson, Monica. & Lindberg, Inger. (red.), *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillhandahålls av läraren.

Milani, Tommaso M. (2013). Språkideologiska debatter i Sverige. I Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Språklag 2009:600. Kulturdepartementet. Hämtas på: www.regeringen.se

Språkrådet (2010). *Språkrådets uttolkning av språklagen*. Tillhandahålls av läraren.

Stroud, Christopher (2013). Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Svenska språknämnden. (2003). *Sveriges officiella minoritetsspråk: finska, meänkieli, samiska, romani, jiddisch och teckenspråk: en kort presentation*. Tillhandahålls av läraren.

Delkurs 2: Flerspråkighet: Samhälle och identitet (6 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Bunar, Nihad (2010). *Nyanlända och lärande – en forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Enligt lärarens anvisningar. Tillhandahålls av läraren.

Börestam, Ulla & Huss, Leena (2001). *Språkliga möten. Tvåspråkighet och kontaktlingvistik*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Flyman Mattsson, Anna (2017). *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Hedman, Christina & Magnusson, Ulrika (2018). Lika eller lika möjligheter? Diskurser om skolämnet svenska som andraspråk inom det akademiska fältet i Sverige. *Acta Didactica Norge*, 12(1), Art-7. Tillhandahålls av läraren.

Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela (2015). *Introduktion till sociolingvistik*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Otterup, Tore & Kästen Ebeling, Gilda (2018). *En god fortsättning: nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Park, Hyeon-Sook (2013). Kodväxling som grammatiskt fenomen – exemplet svenska-koreanska. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Paulsrud, Bethanne, Rosén, Jenny, Straszer, Boglárka & Wedin, Åsa (red.). (2017). *New perspectives on translanguaging and education*. Multilingual Matters. Enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 3: Att läsa och skriva akademiska texter (3 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2015). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Språkriktighetsboken (2011) (eller annan utgåva). Utarbetad av Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts Akademiska förlag.

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. (2017). Stockholm: Liber.

Därutöver tillkommer 1–2 vetenskapliga artiklar som väljs i samråd mellan kursdeltagare och lärare.

Termin 2:

Delkurs 4: Svenska språket i ett andraspråksperspektiv (9 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Ekerot, Lars-Johan (2011). *Ordföljd, tempus, bestämdhet. Föreläsningar om svenska som andraspråk*. Malmö: Gleerups Förlag. Enligt lärarens anvisningar.

Enström, Ingegerd (2016). *Ordens värld. Svenska ord - struktur och inläring*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. Enligt lärarens anvisningar.

Håkansson, Gisela. (2013). Utveckling och variation – en tillämpning av processbarhetsteorin på svenskt inlärspråk. I Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger. (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Josefsson, Gunlög (2010). *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast. Tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Prentice, Julia & Sköldberg, Emma (2013). Flerordsenheter – ur ett andraspråksperspektiv. I Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger. (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Referenslitteratur

Josefsson, Gunlög (2009). *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningsbok*. Lund: Studentlitteratur.

Lundin, Katarina (2013). *Tala om språk. Grammatik för lärarstuderande*. Lund: Studentlitteratur

Lundin, Katarina (2014). *Tala mera om språk. Textgenomlysning med grammatiska redskap*. Lund: Studentlitteratur.

Delkurs 5: Skriftlig språkfärdighet för sva-läraren (6 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis, Løkenstgard Hoel, Torlaug (2011). *Skriva för att lära – skrivande i högre utbildning*. [2 uppl.] Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Språkriktighetsboken (2005). Utarbetad av Svenska språknämnden. Nationalencyklopedin. Enligt lärarens anvisningar.

Svenska skrivregler (2017). Språkrådet. [4 uppl.] Stockholm: Liber.

Wallgren Hemlin, Barbro (2001). Overall på! Om viktning av argument. *Retorikmagasinet* 12.

Tillkommer material som delas ut under kursens gång.

Termin 3:

Delkurs 6: Andraspråksinläring hos skolungdomar och vuxna (6 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

- Abrahamsson, Niclas (2009). *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Axelsson, Monica (2013). Flerspråkighet och lärande. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Flyman Mattsson, Anna (2017). *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela (2007). *Språkinläring och språkanvändning. Svenska som andraspråk i och utanför Sverige*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Rosén, Jenny & Wedin, Åsa (2015). *Klassrumsinteraktion och flerspråkighet – ett kritiskt perspektiv*. Stockholm: Liber. Enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 7: Språkundervisning för nyanlända elever (6 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

- Gibbons, Pauline (2013). *Lyft språket, lyft tänkandet. Språk och lärande*. [3 uppl]. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Long, Michael & Doughty, Catherine (red.) (2009). *The Handbook of Language Teaching*. Chichester: Wiley-Blackwell. Enligt lärarens anvisningar.
- Otterup, Tore & Kästen Ebeling, Gilda (2018). *En god fortsättning: nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.
- Polias, John, Lindberg, Inger & Rehman, Karin (2017). *Stöttning på olika nivåer*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.
- Rydell, Maria (2017). *Det talade språkets roll*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Delkurs 8: Digitala perspektiv i sva-undervisningen (3 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

- Basaran, Hülya (2016). *Digitala verktyg och andraspråksutveckling hos vuxna*. Skolverket. Tillhandahålls av läraren.
- Hur påverkas vårt språk i en digitaliserad värld?* (Del 1 och 2, november 2017) [radioprogram] Sveriges radio, P1. Tillgängliga via Sveriges radios hemsida.
- Jonson, Ulrika & Wallin, Annika (2019). *Digitala verktyg för att läsa och skriva*. Ingår i modulen ”Digital kompetens i vuxenutbildningen”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.
- Monsén, Frida (2017). *Flerspråkighet som resurs och digital kompetens*, Skolverket. Tillhandahålls av läraren.
- Tallvid, Martin (2019). *Utbildning i ett digitaliserat samhälle*. Ingår i modulen ”Digital kompetens i vuxenutbildningen”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

White, D. S., & Le Cornu, Alison (2011). Visitors and Residents: A new typology for online engagement. *First Monday*, 16(9). Tillhandahålls av läraren.

En av följande texter beroende på vald uppgift:

Skolverket (2017). *Få syn på digitaliseringen i vuxenutbildningen. Ett kommentarmaterial för komvux och särvtux på gymnasial nivå*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2017). *Få syn på digitaliseringen på gymnasial nivå. Ett kommentarmaterial för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan samt komvux och särvtux på gymnasial nivå*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2017). *Få syn på digitaliseringen på grundskolenivå. Ett kommentarmaterial till läroplanerna för förskoleklass, fritidshem och grundskoleutbildning*. Stockholm: Skolverket.

Termin 4:

Delkurs 9: Elevers läs- och skrivinläring (6 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Bråten, Ivar (2008). *Läsförståelse i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Franker, Qarin (2013). Att utveckla litteracitet i vuxen ålder – alfabetisering i en tvåspråkig kontext. I Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger. (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Gibbons, Pauline (2018). *Lyft språket, lyft tänkandet. Språk och lärande*. [3 uppl]. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Lundberg, Ingvar & Reichenberg, Monica (2004). *Vad är lättläst?* Specialpedagogiska Skolmyndigheten. Tillhandahålls av läraren.

Salameh, Eva-Kristina (red.) (2012). *Flerspråkighet i skolan*. Stockholm: Natur & Kultur. Enligt lärarens anvisningar.

Wedin, Åsa (2017). *Skrift och flerspråkighet*. Lärportalen, Skolverket.

Wedin, Åsa & Hedman Christina (red.) (2013). *Flerspråkighet, litteracitet och multimodalitet*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Winlund, Anna, Lyngfelt, Anna & Wengelin, Åsa (2017). Nyanlända elevers litteracitetspraktiker i skolan. *Educare* 2017(1). Tillhandahålls av läraren.

Delkurs 10: Ordinläring i ett didaktiskt perspektiv (3 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Enström, Ingegerd (2016) (eller senare upplaga). *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring*. [2 uppl]. Uppsala: Hallgren & Fallgren. Enligt lärarens anvisningar.

Prentice, Julia & Sköldberg, Emma (2010). Klättra på väggarna eller bara vara ett med soffan? Om figurativa ordförbindelser bland ungdomar i flerspråkiga miljöer. *Språk och stil* 20. Tillhandahålls av läraren.

Snoder, Per (2022). *Ord och uttryck i språkundervisningen*. Lund: Studentlitteratur.
Tillhandahålls av läraren.

Delkurs 11: Elevers skriftliga produktion: Analys och respons (7,5 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Gibbons, Pauline (2018). *Stärk språket, stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråks elever i klassrummet*. Uppsala: Hallgren och Fallgren.
Enligt lärarens anvisningar.

Hoel, Torlaug Løkensgard (2001). *Skriva och samtala: lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Holmberg, Per (2010). Text, språk och lärande. Introduktion till genrepedagogik. I Olofsson, Mikael (red.), *Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik*.
Tillhandahålls av läraren.

Nordenfors, Mikael (2017). *Elevernas texter: redskap för textanalys, textsamtal och bedömning*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Wirdeñäs, Karolina (2013). Att hjälpa eller stjälpa? *Språk och stil* 23.

Termin 5:

Delkurs 12: Uttalsundervisning i teori och praktik (7,5 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Abrahamsson, Niclas (2013). Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Bijvoet, Ellen (2024). *Uppfattningar och uppskattningar av "svenska med något utländskt" – en studie om attityder till brytning och förortsklang i Sverige*. Rapport från Språkrådet 22. Tillhandahålls av läraren.

Bruce, Gösta (2010). *Vår fonetiska geografi*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Linjer Fridfors, Liv (2018). *Uttalsundervisning i praktiken*. Ingår i modulen "Nyanländas språkutveckling" på Skolverkets lärportal.

Rosenqvist, Håkan (2007). *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Stockholm: Natur & Kultur. Enligt lärarens anvisningar.

Thorén, Bosse (2016). Kärnan i uttalsundervisning: Vad bör lärare prioritera? I Kindenberg, Björn (red.), *Flerspråkighet som resurs. Symposium 2015*. Stockholm: Liber.

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechthild (2017). *Perspektiv på svenskt uttal: fonologi, brytning och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 13: Betygsättning och bedömning (7,5 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Bygga svenska – bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling i årskurs 7–9 och i gymnasieskolan (2017). Stockholm: Skolverket. Tillhandahålls av läraren.

Erickson, Gudrun & Sebestyén, Åsa (2018). *Hur kan bedömning främja språklärande och språkutveckling?* Ingår i modulen ”Muntlig språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela (2021). *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. [2 uppl] Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning. (2007). Skolverket. Enligt lärarens anvisningar. Tillhandahålls av läraren.

Olofsson, Mikael & Sjöqvist, Lena (2013). *Bedömning i svenska som andraspråk*. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Wallberg, Helena (2020). *Återkoppling: stöd, stimulans och lust att lära*. [2 uppl] Stockholm: Gothia fortbildning. Enligt lärarens anvisningar.

Tillkommer material för kartläggning som ligger öppet tillgängligt på Bedömningsportalen.

Termin 6:

Delkurs 14: Didaktiska perspektiv på litteraturen och andraspråkläsaren (15 hp)

Obligatorisk kurslitteratur

Andersson, Peter, Holmberg, Per, Lyngfelt, Anna, Nordenstam Anna & Widhe, Olle (red.) (2014). *Mångfaldens möjligheter. Litteratur- och språkdiraktik i Norden*. Göteborg: Göteborgs universitet. Tillhandahålls av läraren.

Boglund, Ann & Olofsson, Mikael (2017). *Nyanlända elever och skönlitteratur*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Bringéus, Eva (2011). *När känslorna får styra. Om litteraturläsning i en mångkulturell gymnasieklass*. Licentiatavhandling. Malmö: Malmö högskola. Enligt lärarens anvisningar.

Economou, Catarina (2013). *Reading fiction in a Second-Language Classroom*. *Education Inquiry* 6(1). Tillhandahålls av läraren

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders (2012). *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Jönsson, Maria & Öhman, Anders (red.) (2015). *Litteratur och läsning. Litteraturdidaktikens nya möjligheter*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Landmark, Dan & Wiklund, Ingrid (2012). *Litteraturen, språket, världen. Andraspråksperspektiv på litteraturundervisning*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärarens anvisningar.

Langer, Judith (2017). *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. [2 uppl]. Enligt lärarens anvisningar.

Molloy, Gunilla (2011). *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur.
Enligt lärarens anvisningar.

Skönlitteratur väljs i samråd med delkursens lärare (ca 500 s.).